

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhia pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Nr. 3318 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și cătră toți învățătorii dela scoalele populare din arhidieceza gr. or. română a Transilvaniei.

Spre scire și conformare se aduce la cunoștința tuturor, pe cari li privesce, următoarea ordinațiune a domnului ministru regiu unguresc de finanțe, emisă cătră organele financiare din țeară:

„Scutirea de timbru a suplicelor referitoare la esoperarea competențelor (în naturalii ale) învățătorilor populari, satorite în art. de lege XXXVIII din anul 1868 §. 143, după cum s'a publicat aceea prin ordinațiunea ddo 14 Octombore 1882 Nr. 50742, se estinde și asupra suplicelor pentru încassarea salariilor (în bani ale) învățătorilor elementari, satorite în art. de lege XXXVIII din anul 1868 §. 142, ce se vor așterne la oficiul pretorial, inspectorul regiu de scoale și la comitetul administrativ comitatens. Budapesta 1883 Iuliu 22.”

În urma acestei înalte ordinațiuni sînt scutite de timbru toate suplicile (și aclusele acelora), cari se refer la esoperarea prestărei emolumentelor învățătoresci, fie aceste naturalii (cuartir, bucate, lemne ș. a.), fie o anumită sumă de bani (salarii) prin jurisdicțiunile politice administrative. Partidele au însă a face evidentă această împregiurare însemnând deasupra suplicii (și a acluselor) cuvintele „Scutită de timbru pe baza ordinațiunei înaltului ministeriu regiu ung. de finanțe ddo 22 Iuliu 1883.”

Altecum învățătorii dela scoalele noastre confesionali vor avè a observa și pe viitoriu praca de până acum, și se vor adresa cu atari cereri netimbrate cătră concernintele oficii protopresbiterali, avènd să întrevină aceste după trebuința din oficiu la autoritățile politice-administrative, ear în cas de neșesitate să se adreseze cătră consistoriu.

Din ședința senatului scolariu al consistoriului arhidiecezei gr. or. române a Transilvaniei, ținută în Sibiu, la 3 Noevre 1883.

Nicolau Popea m. p.,
vicariu arhiepiscopesc.

Bombardări diurnalistice.

Budapesta, 15/27 Noevre, 1883.

Bombardări diurnalistice este o expresiune, la întâia privire, poate nepotrivită, fiind lumea dedată a auzi și a vorbi de bombardări numai în răsboae. Sperăm însă că, după ce vom aduce câte va esem-

ple, ne va succede a dovedi aplicabilitatea ei și în cazul concret.

Dacă a bombarda înseamnă a năvăli cu putere asupra unei întărituri, pentru a o slăbi, eventual a o nimici, atunci de bună seamă nicăiri nu poate fi mai cu temeiu întrebuițată această expresiune, decât la ziurnalele unguresci, cari fără deosebire, pe toată ziua lovesc acolo, unde cred, că pot periclita mai mult pe bieteles naționalității nemaghiare; adecă bombardează pe toate liniile, puținele întărituri, de cari mai dispun acestea.

Într'o ți e vorba de bombardarea fumanilor, în alta de a croaților, în a treia de a israeliților și așa mai departe. Bombardările sînt deosebite, după felul puterilor aplicate și după natura închipitului protivnic. Se înțelege, că desimea și vehemența lor crește în proporțiune dreaptă cu numărul și cu starea materială a pismașilor, precum și cu numărul întăriturilor.

Cu cât sînt mai multe întărituri, cu atât se recer mai multe bombardări pentru slăbire. Tot asemenea și în privința numărului. E de prisos să o mai spun că, fiind întrunite într'un popor două din puterile de mai sus, adecă numărul și întăriturile: numărul bombardărilor încă se duplică. Aceasta se poate vedè în ziurnalele maghiare dela ziua întâiu a lunii lui Căliandriu-Ianuariu și până la cea din urmă din luna Andrelei — Decembre. —

Soartea a voit ea, între celelalte neamuri de oameni din țeara ungurească, românul să îndure cele mai multe și cele mai aspre bombardări. El și ca naționalitate și ca confesiune are parte de ele. Și este o taină, cum a rămas și este încă în pozițiunea sa. Este mirare, nu căci nu ar fi destul de mare la număr pentru a se apăra și a se ține în întăriturile de care dispune, dar pentru că el însuși privesce cu neîncredere în sine, fiind desbinat în două tabere, cari totdeauna se prezentează, mai mult sau mai puțin, ca protivnice.

Cine a vedut adunările naționale s'a putut convinge despre aceasta. Mărturie per eminentiam, este conferența din 1881 și mărturie sînt toate, dela nefericitul an 1701. Și cine profită din această stare a lucrurilor? De bună seamă acela, care este contrariul amènduror și căruia îi place să pescuiască în turbure.

Cuvèntul, că pentru ameliorarea stărei politice și civile s'a făcut nefericitul pas, astăzi numai are înțeles. A trecut lumea privilegiilor, și după spusa celui mai mare diplomat de ați „puterea primează dreptul.” Este un principiu acesta, care ar trebui să stea în în contradicere cu spiritul veacului în

care trăim, dar care spre mirarea posterității, poate se dovedesce pre toată ziua de adevèrat.

Din acest princip ar trebui să învățăm și noi ceva. Ar trebui să învățăm, că stăruința morțișă pe lângă nălucitele privilegii ale unei biserici, cel puțin pentru români, numai există și prin urmare că ei ar trebui ca, în cele naționale să se ridice preste fanatismul și iesuitismul demn de alte veacuri trecute. Ar trebui să se dea altă direcțiune scoalei, care învață pe tineri să preamărească fanatismul, cel atât de primejdios pentru noi și pentru viitorul nostru.

Îmi aduc aminte, că în primăvara trecută un elev al acestei scoale, spre înjosirea presei de dincolo de Carpați, nu se sfîise a face propagandă în „Binele Public,” încât credea că se află fantasând pe cine scie unde și din care reeșia, că leagănul, unde-și sug dènsii dogmele credinței și ale politice este mai mareț decât capitala noului regat vecin. Ar trebui ȳic, ca această scoală să vadă, că direcțiunea apucată de dènsa este o armă cu două tăișuri sau mai bine ȳis, este o cale spre Scylla și Charibde.

Toate aceste acțiuni se prezintă, ca productul unor manevrări pentru a ajunge unul la întăiatate. Toate ne fac impresiunea, ca și când ar fi produse rezultate din o muncă opusă. Și trebuie să facem o amară mărturisire. Aproape totdeauna aceste părți desbinate prin credință s'au paralisat una pe alta în acțiunile lor politice. Tot asemenea și în întreprinderile pentru desvoltarea instrucțiunei. Dar să revenim la lucru.

Este vorba, că presa maghiară bombardează fără întrerupere la bieteles naționalității nemaghiare, când pe o cale, când pe alta, când înainte de signalul dat, când după el.

Rèndul ajunge adese ori și la confesiuni.

Cea mai nouă bombardare însă, referitoare la biserica noastră a făcut-o ȳiarul „Budapesti Hirlap” în numărul său 318 din 18 Noevre a. c. În acest număr al ȳiarului semi-oficial sub titlu „Archiereii valachi” — Az oláh püspökök — a apărut un articol, în care se caracterizează pe scurt unul câte unul archiereii români, fără deosebire de confesiune.

Poate nu ne-am fi oprit la acest articol, de nu ar străbate din el într'un mod așa vedut două tendențe. Întăiu: tendența de a batjocori pe români, ear a doua: de a da o lovitură autorității prelaților orientali, și prin ei bisericii ortodocse române.

Redactorul în introducerea articolului, poate sfiit de o caracterizare pentru ortodocși atât de neconșiențioasă se scusă, că nu este dènsul autorul

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

Cristian, iritat, voia să respunȳă;

Dl Goeffle îl întrerupsse repede:

— Ce scii Dta, domnule? ȳise baronul. Unde este dovada? Unde este pretinsa capelă a Vergurei ce baroneasa a etablat? Acuma, când Stollborg-ul nu mai este pentru nimenea un mister, mai vrei să susții istoria aceea ridiculă, ce a servit aici de pretext mai multora, să predea pe nefericita femeia persecuțiunei și chinurilor morții?

— Dară, domnul Cristian Goffredi, crescut în Italia nu este însuși catolic? murmurau moștenitorii îndepărtându-se. Răbdare! noi bine scim aceasta și o să vedem, dacă un om, care nu poate ședè în dietă, care nu poate ocupa nici un oficiu, poate moșteni un dominiu, ce aduce cu sine toate privilegiile nobilimei.

— Taci, Cristian, taci! ȳise dl Goeffle încet reținènd cu forță pe Cristian, care voia să urmeze ad-

versarii săi și să li se impotrivescă pe față. Șeȳi aici sau toate sînt pierdute! Fii disident, dacă-ți place, când vei fi moștenit; acuma însă, nu te atinge de punctul acesta. Nimenea n'a observat, că odaia aceasta a redevenit pătrată!

— Ei, și ce vrei să ȳici prin aceasta? întrebă maiorul pe dl Goeffle. Toată lumea ar fi putut intra în odaia astupată de zid, căci pretinsa capelă nu există!

— Fără indoială, dacă nu o am fi deschis noi respunse dl Goeffle, nimenea nu ne ar fi putut acusa că noi am făcut să dispară semnele cultului oprit.

Contesa Elveda se apropiă apoi de Cristian, și îi ȳise cu aerul ei cel mai grațios:

— Acuma, sperez, domnule baron, că o să am plăcerea a te vedè în Stockholm. . .

— Tot sub condițiunea, respunse el, că am să merg în Rusia?

— Ba nu, replică ea, eu las să aleagă inima Dtale liber obiectul dorințelor sale.

— Te va însoți contesa Margareta la Stockholm? ȳise Cristian încet.

— Ea va veni poate la Stockholm, când îți vei fi câștigat procesul, dacă o să fie proces. Până atunci, ea se reîntoarce la cástel. Așa m'am hotărît și precauția o recere, dară eu totuși îți ofer un loc în scania mea, dacă vrei să mergi la Stockholm unde se vor pertracta afacerile Dtale.

ȳi mulțamesc, doamnă contesă; eu mă afl în deplină dependență de avocatul meu, care are lipsă de mine aici.

— Dar așa, la revedere, replică contesa luând brațul ambasadorului, care-i ȳise eșind:

— Și mie-mi place mai bine, că nu călătoreșce baronul acesta tiner și frumos cu noi!

Margareta își luă adio dela mătușă-sa la poarta Stollborg-ului și plecă împreună cu guvernanta sa și cu familia Akerstrom spre bostoella preotului, unde aveau să se odihnească înainte de plecare. Ea nu schimbase un cuvènt nici măcar o privire cu Cristian; dară ei totuși se înțeleseră tăcuți că dènsa n'are să părăsească țeara, până ce nu s'or fi revèdut.

Maiorul se întoarce împreună cu trupa sa și cu prinșii la castelul nou, unde avea să aștepte porunci mai înalte, pentru ca să continue sau să depună esercițiul autorității sale.

Dannemanul și familia sa se reîntoarce în munții lor fără să voiască Karina, să priceapă că Cristian este copilul lacului. Spiritul ei nu putea admite așa în grabă noțiunea prezentului; ea nu-l recunosc de câte ori îl vedea și foarte adese ori îl confundă cu tatăl său, cu tinerul baron Adelstan.

Erau oarele patru de dimineață, și, cu toate că obiceiul de a se culca târȳiu într'o epocă a anului, unde nopțile sînt așa lungi, atâtea emoțiuni obosiră personagele principale a istoriei noastre, în-

lui, și grăbesce a spune că autorul este român. N'avem obiceiul, să tragem la îndoială mărturisirea nimerii, dar în cazul concret, fiind vorba de o însinuare tendențioasă, trebuie să o spunem redactorului respectiv, că nu-i credem. Până când nu ne va descoperi adevăratul autor, până atunci noi credem că autorul articolului este maghiar. De altmintealea din împregiurarea că articolul este foarte părtinitor prelaților catolici ar pute să urmeze ușor, că autorul este român greco-catolic; dar nu ne încumetăm să presupunem atâta răutate într'un român, fie el de ori ce lege și nici atâtea necunoștințe de lucruri referitoare la datele și caracterisările despre arhierii români. Așa între altele țice, că metropolitul gr. or. este din comitatul Aradului, — Arad megyei ember, — ceea ce nu stă pentru că el este din comitatul Bihorului. Dar admitând, că autorul este român, „eo ipso” trebuie să admitem și aceea că el este gr. catolic. Aceasta, dacă este vorba de o deducțiune logică, reese foarte ușor din însăși caracterisarea arhierilor, carea este atât de părtinitoare greco-catolicilor.

Autorul în pesimismul său față de ortodocși merge până a face imputări metropolitului oriental chiar și pentru folosirea în cercularele sale de expresiunea „Regele nostru”; ceea ce nu dovedesce alta decât o tendență plină de răutate și care de bună seamă se tunde din articiu din partea redactorului, de cuiva nu se lega de dânsa o suspiciune dintre cele mai condamnabile, anume: suspoziția că poporul român sub rege fie întrebuințat acest cuvânt chiar și în cercularele arhieresci, nu înțelege pre altul decât pre viteazul dela Plevna, a cărui soție umblă în costum național, ear nu pre regele Ungariei, despre care scie că este în Viena și că se numesce împărat. Este curioasă această suspiciune atunci mai ales, când vedem că autorul ei, emancipându-se pe un timp de logică, se miră de Trefort, că cum de nu înțelege și nu cunoșce pe metropolitul ortodocs. Din partea întâia ar urma că metropolitul este agitator; ear din a doua că el poate să facă serviciu ministrului unguresc, Trefort. Și acum la rândul său, ne mirăm și noi, cum de nu a vădit acel autor contrastul, ce există în aceste două aserțiuni, cari se presintă ca extreme, ce nu se pot atinge nici odată.

A țice mai departe, că metropolitul nu se poate folosi de unealtă oarbă, — *Vak eszköznek használni nem lehet*, — nu este alta decât o caracterisare negativă, menită a submina vađa înaltului prelat bisericeii orientale române și a arunca indirect o umbră asupra acesteia.

Mai departe a susține că episcopul cel mai bătrân gr. or., care a avut onoarea a primi un testimoniu de încredere din partea întregii provincii metropolitane, cu ocaziunea unei alegeri de metropolit, nu cumpănesce mai nimic — *ma már keveset számít*, — nu însemnează alta, decât sau o răutate ce se poate pipăi ca cu mâna, sau o necunoștință totală de lucruri. Și într'un cas și într'altul, autorul este de osândit, împreună cu redactorul, care publică lucruri, despre care n'are cunoștință și pe cari prin urmare nici nu le poate supune unei critice.

Atât despre arhierii ortodocși.

Să venim acum la arhierii gr. catolici, a căror caracterisare generală a făcut-o autorul cu următoarea întrodúcere; *Ezek a nem egyesültek*, țice el kikoél az egyesültek finomabb es magasabb látó kö-

rü és műveltségű emberek”, — În traducere: aceștia sânt neuniți decât cari uniții sânt mai fini și cu o cultură mai estinsă.

Urmează apoi caracterisarea plină de laude a lui Vancea, despre care între altele susține autorul, că a înființat mai multe fundațiuni frumoase și folositoare. Acesta este cu deosebire punctul, care ne a atras atențiunea, nu pentru că cele cuprinse într'ansul ar fi cu neputință, dar pentru că noi nu avem cunoștință de o mulțime de fonduri frumoase, înființate de înaltul prelat.

Noi avem cunoștință numai de două fonduri dintre cari unul; numai spre onoarea fondatorului nu poate servi. Resultă însă din această laudă în câțva legea autorului și în câțva necunoștința lucrurilor și a persoanelor, despre cari a scris.

Dela metropolitul sare drept la vrednicul episcop de Gherla, pre care în cele culturale, îl ridică preste toți ceialalți arhierii români. Nu lasă nimic din titlurile lui: teolog de Roma; specialist în filosofie; „decorat cu medalie în vara trecută, și mai scie D-șeu câte.

Tot asemenea ne spune multe și frumoase și despre ceialalți arhierii catolici.

Luând acum la analiză rândul, în care urmează arhierii unii după alții, resultă, că autorul nu cunoșce referințele și starea bisericilor, despre a căror capi a scris; pentru că dacă a scris, atunci trebuia să pună pe episcopul Popasu după metropolitul ca pre cel mai vechiu, ear nu pe Mețian. Tot asemenea la gr. catolici, pe Pavel după metropolitul, ear nu pe Szabó, care este cel mai tiner în treapta arhierescă dintre toți.

Din întreg articolul urmează că autorul a aruncat o mulțime de invective, răđimate de o parte pe răutate, ear de alta pe ipoteze lipsite de tot temelul.

Scopul de a lovi în instituțiunile bisericeii ortodocse române din Ungaria și-a ivit ghiarële în mai multe rânduri, și acest articiu, în care românul se numesce valah, este numai un nou atac indirect. El îngresce, înjosese și suspiciunează pre capi, pentru ca să poată afla preteceste de a se amesteca în afacerile lor. Sântem însă cu mult mai pățiti decât să nu pricepem tendențele protivnicilor constituțiunei noastre bisericesci. Și declarăm sus și tare că, până când vor fi ortodocși români în Ungaria, până atunci, amestecarea în trebile autonomiei bisericesci nu o vom suferi fără a ne ridica glasul.

Tendența organelor maghiare de a ne vedea su-

grumată autonomia noastră bisericească, ne îndemnă să nu credem, că articiul de mai sus este eșit din peana unui român, pentru că deși scim că frații de un sânge dar de altă credință o privesc și ei cu ochi răi, totuși nu presupunem, că ar pute merge până acolo, ca să dea mâna cu pismașul comun pentru a ne bombarda, doar ultima întăritură, de care mai dispunem.

Încât ar fi respectivul autor de origine română, nu împoartă, pentru că el prin articiul de mai sus dovedesce că este desbrăcat de haina naționalității sale române și îmbrăcat într'o haină streină. El însă dovedindu-se de român de pe la Satumare, ca și patriotul său din Gherla și frate-său Mihalca, se dovedesce totdeodată de catolic ultraist și preocupat până la necumpăt.

Ce-i mai spunem noi autorului este că, dacă-i român și vrea să laude sau să defaime pe români, | facă-o în foile românesci, ear nu în cele maghiare,

în cari, cu articlii de calibru cestui de sub cestiune, mână apa pe moara acelora, cari cu vreme și fără vreme bombardează asupra deosebitelor naționalități nemaghiare și asupra unor confesiuni, cari au dobândit cu multă trudă o autonomie oare-care.

Atât de astădată despre bombardările țiurnalelor maghiare.

Pl.

Revista politică.

Sibiu, în 16 Novemvre.

Diariul, „S. D. T. din loc, și începe revista de eri astfelu: „Dacă înregistrăm scirea, că dieta din Pesta în ședința din 26 a lunei acesteia a pertractat partea cea mai mare a proiectului despre căsătoria între creștini și evrei, credem a ne fi implinit din destul detorința noastră de cronicari de țic” și noi sântem de credința fraților dela valorosul țiaru al concetățenilor sași.

După răspunsul dat de ministrul president Tisza la interpelarea lui Mocsáry cu privire la negociațiile cu generalul de cavalerie Filipovici în privința denumirii acestuia de ban al Croației, răspuns, în care se face elogiuri generalului, toată lumea credea că el va fi denumit de ban în Croația. „Pesti-Napló” de Marți a și susținut aceasta. Vine însă guvernamentalul Nemzet, și ne spune că la numirea banului Croației se va abstrage dela persoanele militare.

Cuvintele ministrului Tisza rostite în dietă, și privitoare la pressă sânt următoarele:

Nu voesc să ameninț, aceasta nu intră în obiceiurile mele: dar mărturisesc, că dacă un fel de țicare se vor înmulți ca și până acuma ca neghina și vor urma cu agitațiunea anti-semită prin provincii; dacă afară de acestea, se va urma cu agitațiune contra Ungariei prin presa slavă și română, atunci voi cere dela Parlament deplina putere de a lua măsuri pentru un scurt timp în adevăr, spre a înfrâna aceste agitațiuni.

La acestea țiarul „Neue freie Presse” face următoarele observări:

Desbaterile din Camera ungară, în privința căsătoriei dintre creștini și israeliți, s'au transformat din nenorocire într'o completă desbatere antisemitică, în care s'a încins cearta pentru și contra antisemitismului. Căsătoria civilă a devenit acum o cestiune secundară. Se aștepta ca d. Tisza, care s'a amestecat eri în desbateri, să se ocupe numai de discursul ministrului iustitiei. De fapt, d. ministru președinte s'a vădit nevoit a comenta într'un sens invers declarațiunile colegului său. Pe lângă acestea însă, d. Tisza vorbi și despre mișcarea antisemitică și despre mijloacele pentru combaterea ei, și cu această ocaziune auđirăm câteva amenințări de acelea, de cari am auđit eșind și altă dată din gura dlui Tisza. În cas când va spori numărul țiarelor antisemitice și în același timp foile slave și române vor urma cu atacurile lor contra maghiarismului, d. Tisza anunță că va cere imputernicirea de a lua măsuri contra presei. În același timp dsa va mai cere și imputernicirea de a trage dreptul deputaților de ași publica discursurile antisemite ținute dela înălțimea tribunei. Suspendarea libertății presei! Eacă cea din urmă cencluziune a prealaltei sciințe de stat!

Presa este în totdeauna și în toate împregiurările copilul, care trebuie să sufere pentru păcatele politicilor. Dar oare are dl Tisza de a face res-

cât toți dormiră adânc, așteptând doară pe Iohan împreună cu complicii săi, închiși în turnul castelului nou, unde ei închiseră și chinuseră atâta lume.

Însă, înainte ce se crepă de ziua, Stenson se furișă lin pe lângă patul lui Cristian, și, după ce îl privise vre-o câteva momente, îl deșteptă fără a deștepta și pe dl Goeffe.

— Scoală-te, stăpâne, îi țise el la ureche; eu am să-ți spun ceva dtale singur! te aștept în odaia astupată cu țid.

Cristian se îmbracă fără șgomot și ingrabă, și, închidând ușile îndărătul său, urmă pe Stenson în sala deșeartă și pustie, unde străbătuse deja în ziua premergătoare.

— Aici, domnule baron, în dosul acestei căptușeli, unde veđi porumbul sculptat este un mister, în care dtale singur ai să fi inițiat... Aici a stabilit doamna maica dtale în secret un altar Sfintei Vergure; căci ea a fost catolică, faptul acesta e prea adevărat. Esercițiul cultului său nefiind autorizat în țeara conșolului său, d-ei a trebuit să se ascundă, ca să nu-și atragă persecuțiuni.

Preotul Mickelson n'a putut constata nimic, de oare ce altarul fu adus și pus în ascunđișul acesta de lucrători italieni, cari au trecut pe aici, după ce făcură alte lucruri în marmor și în lemn la castelul nou. Eu singur am fost inițiat în taina aceasta. Era în castel un erudit francez bătrân, care

era preot catolic fără ca lumea să fi scint; acesta celebră în secret serviciul Dumneșcesc aici; el a murit însă, și lucrătorii italieni se duseră, precând sormanu maica dtale fu persecutată. Trebuie să veđi altarul, dle baron, și ori și care va fi religiunea dtale să-l privești cu respect. Ajută-mi să pun în mișcare resorul căptușelei, căci va fi foarte ruginit.

— Va se țică, biete brațe îți sânt unflute și ostenite, țise Cristian apropiind de buzele sale mânilor torturate ale moșneagului.

— Ah! eu nu mă plâng, țise Stenson, mânilor mele se vor vindeca; eu nu le simț, și ceea ce sufer eu e foarte puțin în asemănare cu fericirea ce o gust acum.

Cristian condus de Stenson, deschise căptușala de lemn și scoase o perdea de pele aurită, în dosul căreia se veđu un altar de marmor alb în forma unui sarcofag. Și, ca și Stenson, foarte emoționat, el căđu în genunchi:

— Și Dta ești dară catolic, amice? îi țise el.

Stenson clătina din cap, însă fără a se afla vătămăt de bănuiala aceasta; lacrimi șiruiau pe obrazii săi palidii.

— Stenson! esclamă Cristian, maica mea odihnesce aici? Altarul acesta a devenit mormântul său.

— Da, țise moșneagul, nădușit de suspine; Karina o a înmormântat în haina sa albă și o a în-

coronat cu verdeță de ciprese, căci nu era vremea florilor. Noi o am pus într'un cofer plin de ierburi aromatice, și coferul l'am depus în mormântul acesta curat, ca mormântul lui Crist.

Eu însuși l'am sigilat și apoi am astupat odaia cu țid, pentru ca mormântul victimei să nu fie profanat. Inimicul dtale n'a scint nici când pentru ce am delăturat ușa. El a cređut că mie-mi e frică de duchuri necurate. El a cređut că, după porunca sa și la refuzul preotului de a înmormânta o păgână cu onorurile bisericesci, eu am aruncat noaptea sermanul trup în fundul lacului; însă ce ar și fi țis preotul Mickelson, trupul acesta a fost trupul unei sfinte. Ori și care o fi fost cultul ei, baronesa a iubit pe Dumneșeu, a făcut mult bine și a respectat religiunea altora. Ea este acum în cer și se roagă pentru noi; sufletul ei se bucură veđend pe fiul său, unde este și cum este acum.

— Ah! țise Cristian, fericirea nu este de lumea asta, căci eu o ași fi făcut fericită, și ea nu mai este.

Cristian sărută mormântul cu respect și cu credință, și, după ce închise perdeaua și căptușala de lemn, se cobori împreună cu Stenson în sala ursoaicei. Acolo, Stenson îi țise:

— Eu nu sciu câtă osteneală și cât timp îți va trebui, până-țe țise vor recunoșce drepturile Dtale; însă autorizează-mă să închid odaia aceeaia-

ponsabilă presa, fie chiar și cea antisemitică, pentru scandalele, ce s'au întâmplat de un an și jumătate în Ungaria, pentru escesele ce s'au comis acolo? Ar fi fost oare cu puțință acel proces dela Tisza-Eszlar, care a provocat agitațiunea și care a întretinut-o, dacă justiția din Ungaria nu s'ar fi aflat într-o stare atât de deplăns? N'a dat pe față acest proces, că sunt în Ungaria judecători, cum nu se mai ved în magistratura modernă europeană? Sau, agitațiunile contra Israelitilor din vara trecută ar fi fost ele cu puțință, dacă țeara, în fruntea căreia se află cabinetul Tisza, ar poseda o idee măcar din ceea, ce se numește în Europa o administrațiune regulată? Fost-au trase la răspundere acele organe care nu și-au împlinit datoria față cu aceste escese? Are oare puterea d. Tisza de a se scăpa de colegul său antisemit dela justiție?

Când într-o țeară domnesce o asemenea stare juridică și administrativă, apoi nu este anevoie de înțeles întinderea agitațiunii antisemite și nu trebuie să se facă presa răspunzătoare pentru aceasta.

Putem reprobă și condamna antisemitismul, dar totuși într'un stat liber nu trebuie să se ia nici odată reprezentanților națiunii, ori care ar fi vederile lor, puțință de a și le espune prin graiu și prin scris.

Învățămintele cele mai periculoase nu sunt acelea, care sunt imprăștiat în public, ci acelea, care persecutate și desprețuite recurg la propagande secrete și la sectari.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

De lângă Mercurea, 11 Noemvre 1883. Onorată Redacțiune! Alegerea de protopresbiter este de o însemnătate neobicinuită în biserica noastră. Să-mi fie deci permis a descrie pe scurt mersul și rezultatul alegerii de protopresbiter în tractul Mercurei, urmate la 5 Noemvre a. c. în biserica noastră de acolo.

Inceputul s'a făcut prin săvârșirea s. liturgii din partea a trei preoți în frunte cu comisariul consistorial, Domnul protopresbiter Simeon Popescu. Adăncă impresiune a produs asupra alegătorilor întruniți escelenta cuvântare, ce eruditul Domn comisariu a ținut pela sfârșitul serviciului dăesc.

Vrednică de amintire este biserica, un adevărat juvaer de clădire imponentă și de o rară frumusețe arhitectonică. După chemarea s. Duch membrii sinodali s'au întrunit în scopul alegerii unei deputațiunii, având însărcinarea să invite pe Dnul, comisariu la deschiderea sinodului electoral, care a trebuit să se țină în biserică, localul scoalei, unde se convocase, fiind cu mult prea îngust.

Punct la 11 oare, comisariul însoțit de cei 6 membri ai deputațiunii, s'a reintors la biserică, unde a fost întâmpinat cu însuflețite strigări de „să trăească!“ În deplină convingere de a răspunde dorinței unanime a membrilor sinodali, Vă rog, dle Redactor, să binevoiți a publica frumoasa vorbire alăturată, ce a premers deschiderei sinodului. *)

Cetirea ordinilor consistoriali și a rapoartelor, verificarea membrilor, alegerea bărbaților de încredere și celelalte pregătiri usitate, au urmat în ordine esemplară și neștirbită armonie. Cel mai serbătorec moment a fost negreșit proclamarea de protopresbiter ales aproape cu unanimitate a D-lui Ioan Droc, care în curs de preste 11 ani a ocupat și ocupă și astăzi postul de administrator ppsc al

*) Se publică mai la vale.

Red.

răși cu zid. Îndată ce vei fi stăpân aici, noi o să transportăm mormântul în capela din castelul nou.

— Mormântul maicei mele lângă acela a baronului Olaus? Nu, nu, nici odată! De oare ce Svedia i-a refuzat un unghi de pământ, ce s'e acopere osămintele, după ce i-a refuzat aerul și libertatea; eu am să duc rămășițele sale prețioase sub un cer mai blând. Bogat sau sărac, îmi voi sci să'mi procur mijloacele pentru a mă întoarce cu reliquiile aceste la țermul lacului Italiei, unde odihnesce maica mea cealaltă, aceea care a ascultat dorința sa cea din urmă, și care, deși tot așa nefericită, vai! a avut cel puțin un fiu, care i-a închis ochii.

Lucrează cu linisce și cu prudență, răspunde Stenson, că de nu, drepturile Dtale nu se vor recunoaște. Va veni ziua, când vei pute lucra după voința Dtale; acuma însă, nu spune nimenuia, nici amicilor celor mai buni, nici chiar vrednicului d. Goefle, că maica dtale a fost disidentă. El are să pledeze cu mai multă convingere că ea n'a fost disidentă, și Dta însuși, decumva ești disident, nu spune nimenui, căci în cazul acesta n'ai să triumfezi asupra inimicilor Dtale.

— Vai! dize Cristian, valorează bogăția ostenelele ce o să le am, prefacerea ce ni se recomandă, și indignațiile ce am să le sufer? Eu n'am avut nimic, Stenson, când am intrat aici, sunt trei zile,

tractului Mercurea. Dintre cei 65 membrii prezenți unul a dat ședulă albă, 4 înși au votat pentru arhivarul consistorial Ioan Rău, iar 60 membrii s'au întrunit voturile și încrederea în persoana administratorului Ioan Droc.

Resultatul votării a fost primit cu nespuse în suflete și urări de „să trăească D-nul Droc“.

Abea trecu 1½ oare și D-nul comisariu se vedu în poziție de a încheia actul alegerii, esprimându-și deosebita satisfacție pentru debaterile obiective și conlucrarea în deplină armonie frățească.

Ceea ce a înlesnit trecerea în regulă și fără pierdere de timp dela un obiect la altul, este că Dnul comisariu a știut să procedă în deplină cunoștință de cauză și cu tactul, agerimea și prudența-i îndatinată.

Rugat fiind cu înțetire, Dnul comisariu merge în fruntea membrilor sinodali spre a felicita pe nou alesul ppsciber Ioan Droc în locuința sa, felicitarea a luat forma unei vorbiri strălucite pentru mulțimea alegătorilor și poporului adunat în curte înaintea treptelor înalte, unde se urcase d-nul comisariu spre a pute fi audiat din toate părțile. Dnul Droc a răspuns în termeni foarte aleși, că este mișcat în adăncul inimei sale de ovațiunea măgulitoare, ce i se face, că promite sărbătorește a pune toate puterile în serviciul bisericii și scoalei și că este mândru de nestrămutata încredere ce frunțașii tractului i-a dovedit acum din nou. Pe mulți am vădit ascultând cu ochii plini de lacrimi și frenetice urări de „să trăiască“ au încoronat acest răspuns elocuent și binesințit al d-lui Droc, care cu afabilitatea-i îndatinată, a invitat apoi pe toți membrii sinodului la o masă strălucită în toată puterea cuvântului. Și nici, că se putea să fie alt cum o masă arangiată cu măestria admirabilă proprie Doamnei Droc, econoamă celebră.

Numeroase toaste, cari de cari mai însuflețite s'au purtat în sănătatea comisariului, noualesului ppsciber etc. etc. Dintre Sibieni au luat parte D-nii I. Bologa, I. d. Preda, Olariu, Trombitaș și Comșa. Din toate părțile s'a accentuat cu tărie necesitatea, de a întregi cât mai îngrabă postul de ppsciber în acest tract, punând astfel capăt trăgănării de atâta mar de ani în paguba foarte simțită a intereselor bisericii și scoalei.

Unul dintre alegători.

Cuvânt

rostit de comisariul consistorial, protopresbiterul Simeon Popescu, la deschiderea sinodului electoral pentru alegerea de protopresbiter al tractului Mercurea (5 Noemvre a. c.)

Preanonat Sinod! Stimaților Domni! Iubiți frați! După cum am avut deosebita onoare a aduce la cunoștința D-Voastră prin Cercularul meu din 18 Octomvre a. c. Preaveneratul Consistoriu Archidiececan prin ordinul său din 10 Octomvre a. c. Nr. 4078 m'a distins pe mine cu înalta sa încredere concrețându-mi convocarea și conducerea sinodului protopresbiteral al tractului acestuia pentru alegerea de protopresbiter.

Și sunt fericicit a vedea, că la slabul meu glas, d-voastră cu toții ați alergat aici, spre a săvârși cel mai însemnat act, ce vă acordă liberala noastră constituțiune bisericească: alegerea protopresbiterului D-Voastră. Domnilor și fraților! Împregiurările și așa critice, în cari ne aflăm de câțeva vreme, din și în și se înăspresc, dezvoltarea no-

tră bisericească, culturală și națională întâmpină greutăți din ce în ce mai mari. Singurul teren, pe care ne mai putem mișca, pe care ne putem desvolta, intru cât ne putem, este terenul, pe carele prudența și prevederea profetică a celui mai mare român, ce am avut, a neuitatului Șaguna, ne-a lăsat moștenire, — este terenul constituționalismului nostru bisericesc.

Singur dela înțeleapta aplicare practică a principiilor depuse în acest constituționalism, atarnă viitorul nostru. Căci viitorul nostru, ca și trecutul este strâns legat de soarta bisericii noastre ortodoxe. Așa încât, precum în trecut, așa și în viitoriu ca națiune noi putem desvolta, putem prospera alătura cu biserica, sub scutul ei, în numele ei.

În acest punct noi suntem de aceeași soartă cu Evreii, precum n'a existat națiunea evreească fără legea mosaică: așa nu poate exista națiunea românească fără biserica ortodoxă. Precum pe Evrei numai Mosaismul i mai ține și astăzi în legături de naționalitate, astfel constituționalismul bisericii noastre ortodoxe este menit a ne păstra naționalitatea între ori ce furtuni din afară — dacă în lăuntru vom sci trage foloase reale din avantajele, ce el ni le oferă.

Cel mai frumos avantaj, ce ne oferă constituționalismul nostru bisericesc și pe care streinii ni-l pismuesc, este că noi putem dispune de noi înșine de viitorul nostru. Conducătorii noștri, aceia, cărora noi le încredințăm destinele noastre, sunt espresiunea voinței și dorinței noastre și nu a altora: pe conducătorii noștri noi îi alegem, noi îi chemăm la conducerea noastră, nu ni-i impun alții pentru noi fără de noi, preste voința noastră.

Stând aceasta: apoi nu este meritul altora, ci al nostru, dacă ne-am ales și pus conducători buni, adevărați părinți, și iarăși nu este responsabilitatea altora, ci a noastră, dacă ne-am ales și pus conducători răi, părinți vitregi, cari nu caută binele nostru, ci interesele lor particulare.

Când dără Marele Șaguna ne-a dat a mână și ne a lăsat moștenire Statutul Organic, ne-a declarat maturi, maioreni, oameni, cari singuri i-și sci cânta binele, și singuri se sciu feri de rău.

Unul dintre conducătorii noștri, care are cea mai puternică influință asupra întregii noastre vieți naționali — bisericesci este protopresbiterul tractual. Toată dezvoltarea noastră culturală, morală, socială, economică este condiționată de destoinicia și devotamentul acestui conducătoriu al destinului tractului, ce i se încredințează.

Pentru un veac de om, noi punem în mâinile lui soarta noastră, soarta tractului, pe care i-l reprezentăm. Ear urmările conducerii lui se strecoară peste decenii dela încetarea lui. Așa se simte în toate direcțiunile influința lui binefăcătoare, dacă a corespuns înaltei sale misiuni, sau stricăcioasă, dacă nu și-a împlinit chemarea.

Din însemnătatea cea mare, ce o are protopresbiterul pentru protopresbiterat, rezultă însemnătatea cea mare a actului alegerii lui. Și fiindcă D-Voastră sunteți chemați, ca să săvârșiți astăzi alegerea protopresbiterului acestui tract, alegere, prin care luați asupra Vă responsabilitatea înaintea oamenilor și a lui Ddeu pentru viitorul acestui tract, D-Voastră aveți să săvârșiți, cel mai însemnat act din câte puteți săvârși ca corporațiune, ca sinod protopresbiteral.

Spre a vă pute face această datorie, Comitetul D-Voastră protopresbiteral și Preaveneratul Consi-

n'am avut nici o para! Înima-mi era ușoară! Eu nu uram pe nimenea, nimenea nu mă ura pe mine, și acuma...

— Acuma ești mai puțin liber și mai puțin fericit, sci, răspunde serios blândul și statornicul moșneag; însă mulți oameni, cari au suferit se pot mângăea și ușora prin Dta. Când cugeți la aceasta vei ave curagiul să intri în luptă.

— Bine dci, scumpul meu Stenson! esclamă dl Goefle. care tocmai se sculase și audise ultimele cuvinte ale piosului servitor: cine acceptă detorințe, oferă picioarele sale catenelor și sufletul său amărăciunilor. Eu nu știu, dacă omul, care s'a aflat în fața datorinței în momentul cel mai frumos a puterii sale, și care s'a întors, ca să fugă de ea, mai poate fi fericit și mulțumit cu sine, când n'are grigi.

— Bine dci, amice, dize Cristian, faceți cu mine ce voiți. Eu vă jur, că am să ascult sfaturile D-voastre.

— Și apoi, adăogi dl Goefle, slăbind din glas, Margareta va fi, cred, o compensație în destul de dulce în viața unui domn mare!

Dl Goefle hotărî, că Cristian are să părăsească Waldemora, unde nu putea face nimica înaintea deciziunii comitetului secret al dietei, o putere misterioasă, specială și privilegiată, care își atribuea dreptul de a judeca cauzele pendente la tribunalele

ordinare, și în special afacerile nobilei; Cristian avea să meargă împreună cu avocatul său la Stockholm, ca să facă cererea și să se roage pentru o hotărîre.

Amândoi se duseră apoi la casa parochului, unde mulțami Cristian afectuos și cu respect preotului Akerstrom și îl denumi curatorul bunurilor sale, încât depindea dela el și provisiunea foarte justă că denumirea aceasta ar fi ratificată de tribunalul nobilimei. El nu isbuti a fi un moment singur cu Margareta, și de ar și fi avut ocaziunea ai vorbi liber, el nu voia să o lege de sine înainte de a fi sigur, că n'are să devină earăși Cristian Waldo; Margareta însă nu se îndoia nici despre intențiunile sale, nici despre succesele sale, și plecă spre refugiul său cu speranțele tinereții și cu credința primului amor.

Cristian refuză a dejuna în castelul nou împreună cu maiorul și cu amicii săi. Ei înfeleseră rezistența sa și dejunară în gaard-ul lui Stenson, împreună cu densusul și cu dl Goefle. Margareta avea să plece în ziua următoare. Tot în ziua aceea plecă Cristian împreună cu dl Goefle, petrecându-și cu conducerea lui Loki, ceea ce lui Nils îi permitea să doarmă și să nu se scoale decât la mâncare, în tot decursul călătoriei.

(Va urma).

storii Archievesan, au făcut toate pregătirile necesare și actele cu documentele aparținătoare Vi se vor comunica imediat.

Și acum nu-mi rămâne alta, decât să implor și în particular binecuvântarea cerească asupra actului ce-l veți săvârși, ca să fie nesecat izvor de fericire pentru acest tract și mângăere pentru D-Voastră, ca faptuitori.

Și cu acestea declar sinodul electoral al protopresbiteratului Mercurei de deschis.

Varietăți.

* Cu începutul săptămânii venitoare va avea loc în teatrul cetățenesc o reprezentațiune teatrală, dată din partea societății de diletanți ai casinei comune, a cărei venit este destinat în favorul fondului reuniunii femeilor române de aici. Se va juca „Der Leibarzt“ (medicul personal) cea mai nouă comedie în 4 acte de L. Günther, care este primită și în repertoriul teatrului de curte din Viena, unde în decursul unei săptămâni se va și reproduce.

Loterie.

Mercuri 28 Noembrie 1883.

Sibiu: 46 3 71 56 53

Bursa de Viena și Pesta.

Din 27 Noembrie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.—	119.75
Ațiuni de bancă de credit ung.	836.—	835.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.85	78.80
Sorți de regularea Tisei	110.25	110.25
Galbin	5.71	5.71
Napoleon	9.59	9.59
London (pe polița de trei luni)	120.75	120.70

OLEIUL PENTRU AUZ,

perfecționat de Dr. M. Deutsch vindecă ori ce **asurzială**, care nu este din naștere; dacă cineva **aude greu, îi cântă urechia, îi ține sau îi curge** cu oleiu se se poate cura radical.

Mulțumită publică, 12 ani întregi n'am auzit cu urechia dreaptă absolut nimic. Spre a paraliza acest rău, am fost necesitat să călătoresc de două ori la Viena, ca să consult pe renumitul doctor de urechi și profesor vinez. Durere nici el nu mi-a putut ajuta! **Din norocire** însă am dat preste

oleiul pentru auz din depositul general a lui Iulius Graetz. Întrebuințând acest remediu o minune nespusă se întâmplă cu urechia mea. După ce am folosit de trei ori m'am vindecat radical; Dău să i prelungească viața inventatorului acestui minunat **oleiu de auz**, ca să mai poată aduce servicii omeniei.

Plevnic, comitatul Trencsen, Ungaria
Emerich de Zental, proprietar mare.

Acest **oleiu pentru auz nefalsificat** împreună cu arătarea modului de întrebuințare se poate căpăta pe lângă prețul de 2 fl. 40 cr. direct dela depositoryul general Iulius Graetz, Viena, Sechshaus, Hauptstrasse 47. [621] 1

Fructificarea depunerilor.

La institutul subsemnat se primesc depuneri cu 5% interese. La depuneri mai mari interesele și modalitățile ridicării depunerii se pot stabili după învoiala reciprocă. Contribuțiunea de stat dela interesele depunerilor o plătesce institutul.

Depunerile făcute până astăzi cu 5 1/2 % se vor fructifica dela 1 Ianuarie 1884 cu 5% cu excepțiunea acelorora, a căror ridi care este până astăzi anunțată, căci fructificarea acestora se continuă cu 5 1/2 % până la ziua, în care expiră termenul înscrierii.

Sibiu; 26 Noembrie 1883.

[618] 2—2

„Albina“
Institut de credit și de economii.

TELEGRAMĂ DIN PARIS.

Noi am fost recercați, de a publica aceasta telegramă pentru speciala sa însemnătate.

Societatea de comerț franceză a deschis chiar acum în cetatea principală și reședința Viena o Filială a articolelor sale și vinde obiecte cu prețuri ne mai pomenite, în lumea comercială europeană.

încă ne mai auzite

și espedează atari în toate părțile de lume pentru bani trimiși înainte (solviți momentan) sau cu rambursă postală, până atunci, până când este încă oare care proviziune de obiecte aici.

Marfa constă din obiectele cele mai necesare, lucrute mal bine, mai practice și ne mai pomenit de eftine, de care are nevoie lipsă ori ce economiă de casă și fie-ce familie, și fiind-că societatea are filiale și în: **Paris, Londra, Brusela, Amsterdam, Marsilia, Lille, Kopenhaga, Varșovia, Petropole, Geneva, Zürich, Mailand și Turin**, așa dară unde cumpără mai întregă Europa, sperăm, cum-că și locuitorii monarhiei austro-ungare vor folosi acoastă ocașiune, carea nu se va mai da mai mult, și vor recomanda în interesul lor propriu cât se poate de mult, pentru că eftinătatea aceasta necredibilă.

a pus în uimire lumea întreagă.

Voiește cine-va să aibă ceva într-adevăr bun, practic, absolut necesariu și prelungă aceasta încă ceva ne mai pomenit și necredibil de eftin, atunci să folosească aceasta ocașiune scumpă, carea nu va mai ocure în decurs de 100 ani și să comande cât se poate de iute și de mult. Cu stimă Societatea de comerț franceză.

În magazine este depositat următorul număr de marfe:

- 5000 de oroloage de busnariu — Cylinder din platină ce mai fină de argint, regulate pe minută, mai înainte cu 14 fl., acum numai cu 5 fl. 25 cr. — Un obiect foarte elegant. Cu o garanță pentru mersul acurat de 5 ani.
- 2325 oroloage-Anker cu 15 rubine (curate) adevărate, repasate pe secundă excelent, mai înainte cu 21 fl., acum numai cu 7 fl. 25 cr. Coperișurile sunt fine. Platină de argint, gravat. Cu garanță de: 5 ani.
- 3650 oroloage remontoir de aur dublă, de tras la toartă, fără chei, cu uvragiu fin regulat de platină, recunoscut de orologiu cel mai bun și eftin în lume, mai înainte cu 24 fl., acum numai cu 10 fl. 25 cr.
- 1400 oroloage adevărate-remontoir, de argint curat și probat de 13 loți, de tras la toartă, fără chei, cu întocmire pentru arătătorii și cu uvragiu adevărat de platină privilegiată, repasate pe secundă, un preț necredibil, într-adevăr ne mai pomenit de eftin: mai înainte cu 35 fl., acum numai cu 16 fl. 50 cr.
- 4200 oroloage franceze de deșteptat, și ca oroloage de masă foarte elegante, toate cu aparat de făcut sgomot, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 4 fl. 80 cr., foarte acornodate pentru fie-care familie și pentru fie-care meseriaș.
- 4980 mantele de ploaie americane de-Kautschuk, în toate mărimile, de o parte ca palton elegant, de altă parte cu manta de Kautschuk, prin carea nu străbate frigul și umezeala, mai înainte cu 18 fl., acum numai cu 9 fl. 80 cr. Vestimentul cel mai practic și mai eftin; o căciulă (coif) elegantă tot la acest vestiment cu 1 fl.
- 6500 dusine de unelte de mâncare de argint de Britania, Marfa cea mai bună și mai grea adevărat engleză. Singurul și unicul fabricat în lume, care și după o folosire de 30 de ani rămâne așa de alb ca argintul curat de 13 loți, mai înainte o dusină cu 12 fl. acum 12 bucăți la olaltă numai 3 fl. 25 cr. Toa te unelte de mâncare anunțate de alte firme st înt numai imități.
- 15000 dusine de linguri de mâncat de argint de Britania, de cel mai greu fel (calitate), cari rămân totdeauna albe. A aceste linguri nu se pot deosebi de lingurile de argint cu at de 13 loți. Mai înainte cu 8 fl., acum numai cu 2 fl. 50 cr. toate 12 linguri de mâncare; 12 linguri de cafea însă, mai înainte cu 4 fl., acum cu 1 fl. 20 cr. Cu deosebire de recomandat.
- 2000 de linguri mari de seos supă de argint de Britania, fabricat cel mai greu și mai solid, cari rămân totdeauna albe, mai înainte cu 5 fl. acum numai cu 1 fl. Linguri mari de lapte mai înainte cu 3 fl. acum numai cu 50 cr.
- 2180 dusine de tase englezești de Britania, înfrumșetate foarte fin, mari o bucată numai cu 1 fl. 75 cr. la olaltă. Important pentru ospetării, cafelele și privați.
- 5000 părechi de sfeșnice de salon, de oxyd de argint Britania, își păstrează sub garanță totdeauna culoarea, în fasonul cel mai elegant gotic, mai înainte cu 5 fl. acum o părechiă numai cu 1 fl. 15 cr. Foarte eftin.
- 6000 cutii de zăchar, cu coperiș argințit și cu tasă de argint de Britania, bucată numai cu fl. 1.20.
- 3570 fuste pentru dame — Jupou-Moiré, pompoase cu plisă dublu colorat, un vestiment de tot practic neprețuiver, mai înainte cu fl. 7.50, acum cu fl. 2.80.
- 4780 năfrâmi de iarnă, pentru dame din lâna cea mai curată, în colorile de brillant cele mai noue precum roșu, alb, sur, brunet, violet etc., în o culoare sau în mai multe colorii, bucată numai cu fl. 1.25.
- 3970 năfrâmi de Cachemir, negre cu ciucuri de mătășă grei franțuzești, de 1 1/4 de mare, o năfrămi de tot elegantă, folositoare și practică. Prețul de mai înainte fl. 12, acum numai fl. 3.85. Fie-care damă, fie avută ori sormană să și procure sub ori ce condiție această năfrămi admirabilă.
- 3000 cămăși pentru bărbați din cel mai bun Shirting cu pept neted sau după fason, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Pepturile sunt toate cuadrate.
- 5250 cămăși pentru dame cu multe broderii svețiene și pompoase, mai înainte 6 fl. acum numai fl. 2.50. Premiate pentru calitatea excelentă.
- 6000 corsete de noapte pentru dame, cu broderii admirabile și pompoase preste întreaga lor lungime, mai înainte 7 fl. acum numai fl. 2.50. Un vestiment pompos pentru fie-care damă.
- 3460 ismene pentru dame, cu plisă și cu broderii sau din Prima-Chiffon sau din Barcheu oren, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Și pentru bărbați.
- 6000 învâltori (Plaid) de călătorie curat englezești din Londra, fabricatul cel mai greu și mai solid, îndru adevăr absolut necesar pentru casă, familie, călătorie și îmbrăcăminte, bucată numai 7 fl. Mai înainte a costat de 5 ori atâta.
- 3900 pânză de casă — de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coți, țesutură cea mai bună și mai necesară pentru fie-care familie, bucată numai cu fl. 5.40, se vinde sub garanță.
- 8000 covoraș (coperiș) de pat — Canevas, garantate de spălat, de 25 coți, în culoare brunetă, albastră, violetă, toate cu vergi cu fl. 5.40, învârgate roșu cu fl. 6.40.
- 5450 garnituri de masă, constătătoare din 12 serviete de Damast și din o față de masă mare de Damast, totul cu înfrumșetări de flori pompoase, mai înainte cu prețul de 7 fl. acum numai totul la olaltă numai cu fl. 4.85, într-adevăr necesari pentru fie care casă.
- 10000 dusine de batiste (năfrâmi de buzunariu) franțuzești cu margini colorate, cari nu și perd culoarea, toate tivite, o dusină numai cu fl. 1.50.
- 6000 dusine de batiste de mătășă, din mătășă cea mai fină și mai grea de Lyon, fie care bucată de altă culoare, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu dusina cu fl. 3.95. Să pot folosi și ca năfrâmi de grumazi.
- 2450 dusine de ciorapi (colțuni) de mătășă americană, comoși de purtat, și sub ciorapi de iarnă, sugători de sudori, mai înainte fl. 8, acum toate 12 prechiile la olaltă numai fl. 2.90, nec sari pentru fie care.
- 1400 dusine de ciorapi de mătășă americană, sănătos de purtat, de oare-ce recoreș plăcut piciorul și sug în un mod plăcut sudorile, mai înainte cu 12 fl. 12 părechi, acum 3 părechi numai cu fl. 1.30. Ne mai pomenit.
- 8000 de pipe din spuma cea mai fină, cu arămii (vorigi) pompoase de argint de China curat, bucată numai cu 1 fl. 95, necesare pentru fie-care fumătoriu.
- 1100 sugarete de spumă, de spumă curată și fină cu înfrumșetări admirabile florentine și cu mamea de succin în Etui de catifea fină, mai înainte cu 8 fl. acum numai cu 1 fl. 50 cr., până când singur Etui-ul este atât demn. Foate interesant pentru fie-care fumătoriu.
- 2000 inele cu brilante. Imitațiune Fabrica u' cel mai nobil și mai amăgitoriu cu splendoarea (lu-
- ciul) cea mai pompoasă și necredibilă, puse în aur dublă, mai înainte cu 10 fl. acum numai cu 3 fl. toate în Etui foarte fin de catifea.
- 2000 de părechi de cercei cu brilante. Imitațiune. Puse (petrile) în argint curat de 13 loți, cu 2 bumbuș, cari nu-i poate deosebi nici un aurariu din lume de cei adevărați, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu părechiă, în Etui fin de catifea cu 2 fl. 50.
- 1600 medailoane cu brilante. Imitațiune din aur dublă, provădute cu imitațiunile cele mai frumoase de brilante, cari nu se pot deosebi de aurul curat. Mai înainte cu 9 fl. acum numai cu 3 fl. 50. Un obiect pompos.
- 1200 brășete cu brilante, chiar ca cele adevărate, nici un aurariu din lume nu le poate deosebi de cele adevărate, cu imitațiuni de brilante, mai înainte cu 16 r acum numai cu 3 fl. O minune în lucruri de pețioare.
- 1750 broșuri cu brilante. Imitațiune în margini foarte fine de imitațiuni de argint provădute cu mai mult de 20 de petri prețioase imitate, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 2 50.
- 5000 lanturi de oroloage de aur foarte fin imitat, lanț dublu, care nu se poate deosebi de cele adevărate, în fasonul cel mai fin de aur, bucată numai 2 50.
- 5000 cămăși de mătășă — Finish, fabricat saxonic, de tot folositoare pentru înecungurarea recelei, bucată numai 1 fl. 50, o trebuință absolută pentru bărbați și doamne.
- 5000 corsete cu rețea și cu lână, fabricat american. Un obiect de trebuință absolută pentru fie-care om. Scut contra recelei, numai cu 1 fl. 50. Escelente pentru bărbați și doamne.
- 5000 corsete de lână lucrute cu artă, fabricat englezesc, necesare pentru bărbați, doamne și copii bucată cu 1 fl. 50.
- 5000 ismene de lână lucrute cu artă, fabricat francez, o trebuință absolută pentru bărbați și doamne, garanție contra recelei, foarte elegante, bucată cu 1 fl. 50.
- 5000 pachete de Himalaya, fabricat american, necesare pentru bărbați și doamne, se poartă pe corpul gol sau preste cămașă, în timpuri reci și umede, bucată cu 1 fl. 50.

Ca document al solidității celei mai stricte se primesc fie-care obiect, care nu convine, înderept, și paralele se întorc, fie-care comandă este așa dară fără risc. Comandele se efectuează, fiă că se fac cu rambursă postală, sau că se trimite suma mai înainte, chiar așa de consciințos, ca și când respectivul ar fi de față în persoană. Să se convingă fie-care prin o probă despre eftinătatea ne mai pomenită.

[606] 2—2

Adresa unde sunt de a se face toate comanda: **A. Fraiss, Hauptdepot internationaler Fabricate, II. Bezirk, obere Donaustrasse Nr. 107, WIEN.**